

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	LIT 201 Uşaq ədəbiyyatı, 3 kredit, 6 AKTS
	Departament	Dillər və ədəbiyyatlar
	Program (bakalavr, magistr)	Bakalavriat
	Tədris semestri	2025/2026-cı tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos., fil.ü.e.d. Elmira Məmmədova-Kekeç
	E-mail:	elmira.mammadova@khazar.org
	Telefon:	
	Mühazirə otağı/Cədvəl	
	Konsultasiya vaxtı	Bazar ertəsi, 14:00-15:00
Prerekvizitlər	EDU 101, EDU302	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Əsas ədəbiyyat: 1. Xəlil Z., Əsgərli F. Uşaq ədəbiyyatı. Bakı: ADPU nəşriyyatı, 2007 2. Yusifoglu R.. Uşaq ədəbiyyatı: ali və orta ixtisas məktəblərinin tələbələri üçün dərslik /; elmi red. Z. Xəlil ; rəyçilər M. Qasımlı, Ş. Məmmədov. Bakı: Şirvanəşr, 2006 3. Əsgərli F. Uşaq ədəbiyyatı. Dərs vəsaiti. Bakı: ADPU nəşriyyatı, 2021. Əlavə ədəbiyyat: 4. Abbas Səhhət. Seçilmiş əsərləri. Bakı: “Lider nəşriyyat”, 2005 5. Abbas Səhhət. Yay səhəri. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2018 6. Abdulla Şaiq. Kiçik qəhrəman. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2018 7. Abdulla Şaiq. Seçilmiş əsərlər. Bakı: “Lider nəşriyyat”, 2005 8. Axundov S.S. Hekayələr və pyeslər. Bakı, 1975. 9. Alfons Dode. Taraskonlu Tartarenin qeyri-adi macəraları. Tərcümə edən: Ə. Ağayev; C. Bağır; Ön sözün müəllifləri: C. Nağıyev; Q. Quliyev.- B.: Öndər, 2005.- 448 s. 10. Asiya xalqlarının nağıl və əfsanələri. Tərc. ed. Ş. Mirbağirova, A. Məmmədova; tərt. ed. C. Nağıyev, S. Mustafayev/- B.: Öndər, 2005.- 280 s. 11. Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı antologiyası. Tərtib edən: Q.Namazov. 3 cildə, III c. Bakı: “Öndər”, 2005. 12. Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı müntəxəbatı (XIX-XX əsrlər). 2 cildə, I c. Tərtibçilər: X.Məmmədov, A.Həsənov. Bakı: “Nasir”, 2002. 13. Bakıxanov A. Seçilmiş əsərləri. Bakı: “Yazıçı”, 1984. 14. Britaniya adalarının xalq nağılları. İngiliscədən tərcümə edənlər və ön sözün müəllifləri. Şahin Xəlilli, Zakir Səfəroğlu; red. Cəlil Nağıyev.- B.: Öndər, 2005.- 376 s. 15. Conatan Svift. Qulliverin səyahəti; tərcümə ed. Mikayıl Rzaquluzadə B.: Öndər, 2004.- 344 s. 16. Çernyayevski A.O, Vəlibəyov S.H. Vətən dili. Bakı, Çəşioğlu Elm-İstehsalat, 2022	

17. Dilbazi M. Seçilmiş əsərləri. Bakı: "Lider nəşriyyat", 2004.
18. Elçin Teymur. Könlüm Qarabağdadır. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2019
19. Elladanın qəhrəmanları. "Öndər" nəşriyyatı. Bakı, 2004
20. Ezop. Təmsilləri. – B.: Qələm, 2008.
21. Ə.Əbid . Buzlu cəhənnəm. Bakı: "Günəş nəşriyyat", 1999.-99s
22. Əfəndiyev R. Seçilmiş əsərləri. Bakı: "Gənclik", 1979.
23. Əlibəyli Xanımana. Biletsiz sərnəşin. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2018
24. Fransua Rable. Qarqantua və pantaqrue; Tərcümə edən: Əhməd Cavad; ön sözün müəllifi: Cəlil Nağıyev.- B.: Öndər, 2005. -304 s.
25. Gəncəvi N. İsgəndərnamə. Bakı: "Lider nəşriyyat", 2004.
26. Gəncəvi N. Sirlər xəzinəsi. Bakı: "Lider nəşriyyat", 2004.
27. Günər M. Seçilmiş əsərlər. 2 cildə. Bakı: "Yeni nəşrlər evi", 2003.
28. Hasilova X. Çətin yollar boyunca (hekayə və povestlər). Bakı: "Gənclik", 1986.
29. Hikmət Ziya. Qısqanc qarışqa. Təmsillər. Bakı: Gənclik, 1971- 83 s.
30. http://bebe.az/2103_3.html#
31. Xəlil Zahid. Bizim kəndin nağılları. Bakı, Libra kitab, 2023
32. Xəlil Zahid. Göyqurşağı. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2018
33. Xəlil Zahid. Uşaqlar üçün şeirlər: Bakı, 2008
34. Jül Vern. Kapitan Qrantın uşaqları; Tərcümə edən: Cabbar Məcnunbəyov; Ön sözün müəllifi: Əziz Gözəlov.- B.: Öndər , 2004.-552 s.
35. Kitabı-Dədə Qorqud. Bakı: "Öndər nəşriyyat", 2004.
36. Krilov İvan Andreyeviç. Təmsillər; tərt. ed. T.İbrahimova; [buraxılışa məsul. Ə.Güləliyev; tərc. ed. A.Şaiq, M.Seyidzadə, H.Ziya].- B.: Şərq-Qərb, 2006.- 144 s.
37. Qasım bəy Zakir. Seçilmiş əsərləri. Bakı: "Avrasiya press"-2005. S.201
38. Lafonten təmsilləri / red.: İ. İlyaslı, P. Allahverdiyeva ; rəs. S. Eyvazova. - Bakı : Qələm MMC, 2008. - 112 s.
39. LUIS Keroll. Alisa möcüzələr ölkəsində; Mauqli; Cəsur Joanın qəribə macəraları; Tərc. ed. A.İbrahimov; M.Əfəndiyev; C.Nağıyev.- B.: Öndər, 2005.- 448 s.
40. M.Ə.Sabir. Seçilmiş əsərləri. Bakı:2007.-s.423
41. Mahmud Tofiq. Yasəmənım. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2018
42. Mark Tven. Şahzadə və dilənçi; Tərcümə edən: İsgəndər Nəfisi, Elçin Şıxlı.- Bakı: Öndər, 2005.- 336 s.
43. Məmmədquluzadə C. Seçilmiş əsərləri. Bakı: "Çağioğlu", 2004.
44. Məmmədquluzadə Cəlil. Saqqallı uşaq. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2023
45. Məmmədov X. XIX əsr Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı. Bakı, 1992.
46. Məmmədov M., Babayev Y., Cavadov T. Pedaqoji mühit və uşaq ədəbiyyatı. Bakı: "Maarif", 1992.
47. Mir Cəlil. Seçilmiş əsərləri. Bakı: "Çaşıoğlu", 2005.
48. Müşfiq M. Seçilmiş əsərləri. Bakı: "Şərq-Qərb", 2004.
49. Nəbiyev A. Azərbaycan uşaq folkloru. Bakı: "Elm", 2000.
50. Rafiq Yusifoglu. Uşaq ədəbiyyatımıza bir nəzər. "Ədəbiyyat"qəzeti, 2011, 20 yanvar, s. 5.

	51. Rus uşaq ədəbiyyatı. /tərtib edəni və red. C Nağıyev; ön sözün müəllifi: Ə. Əliyev.-I kitab.- B.: Öndər, 2005.- 328 s. 52. Rus uşaq ədəbiyyatı. /Tərtib edəni və red.: C Nağıyev, S. Mustafayev.- II kitab.- B.: Öndər, 2005. -392 s. 53. Rza R. Seçilmiş əsərləri. Bakı: “Çaşıoğlu”, 2005. 54. Rzaquluzadə M. İlin yazı, elin sazı (şeirlər, poemalar, nağıllar). Bakı, 1981. 55. Rzaquluzadə M. Seçilmiş əsərləri. Bakı: “Şərq-Qər”. 2006. 56. S.Ə.Şirvani. Seçilmiş əsərləri. 3 cild- IIIcild. Bakı: “Avrasiya press”-2005. S.288 57. Sabir M.Ə. Hophopnamə. Bakı: “Şərq-Qərb”, 2004. 58. Seyidzadə M. Bahar duyğuları. Bakı, 1979. 59. Səhhət A. Seçilmiş əsərləri. 2 cildə. Bakı, 1975. 60. Şaiq A. Seçilmiş əsərləri. 3 cildə. Bakı: “Avrasiya Press”, 2005. 61. Şirvani S.Ə. Seçilmiş əsərləri. 3 cildə, III c. Bakı: “Avrasiya Press, 2005. 62. Tapdıq İ. Nağıllı ağaclar. Bakı: “Gənclik”, 1988. 63. Uells Herbert Corc. Zaman maşını. Bakı: TEAS Press Nəşriyyat Evi, 2022 64. Uşaq ədəbiyyatında Tofiq Mahmud imzası (kollektiv). Bakı: “Elm və təhsil”, 2023 65. Vurğun S. Seçilmiş əsərləri. Bakı: “Şərq-Qərb”, 2005. 66. Yusifoğlu R. Söz çəmənli. Bakı, 2002. 67. Yusifoğlu R. Günlərimiz, aylarımız. Bakı, 2003. 68. http://web2.anl.az:81/read/page.php?bibid=73956&pno=10 69. http://web2.anl.az:81/read/page.php?bibid=500736&pno=62 70. https://achiqkitab.aztc.gov.az/Books/Read/2390/Azerbaijan-Ushaq-Edebiyyati-Antologiyasi-II-cild-XX-esr-ushaq-sheri 71. https://ebooks.az/book_qRJLVBlk.html		
Tədris metodları	Mühazirə	+	
	Qrup müzakirəsi	+	
	İnteraktiv	+	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz (%)
	Aralıq imtahanı	15.11.2025	30
	Fəallıq		5
	Tapşırıq (Azərbaycan uşaq ədəbiyyatında qəhrəmanım – rollu oyun)	13.12.2025	10 (5+5)
	Təqdimat (Dünya uşaq ədəbiyyatında qəhrəmanım)	13.12.2025	10 (5+5)
	Final imtahanı		40
	Davamiyyət		5
	Yekun		100
Kursun təsviri	Kursda ədəbiyyatın xüsusi bir sahəsi olan uşaq ədəbiyyatının keçdiyi tarixi inkişaf mərhələləri, yerli və ümumdünya kontekstində ayrı-ayrı xalqların şifahi ,yazılı ədəbiyyatına aid uşaq ədəbiyyatı nümunələri ,bu sahədə öz qələmlərini sınamış məşhur müəlliflər, onların bədii örnəkləri, məzmunu, bədii-estetik keyfiyyətləri haqqında məlumatlar öyrənilir. Bununla bərabər müəlliflərin dünya uşaq ədəbiyyatında önəmli		

	yerə sahib bədii əsərlərin obraz və məzmun baxımından əsaslı keyfiyyətinə həm oxucu, həm tədqiqatçı baxışı ilə ələ alınır.
Kursun məqsədləri	Kursun məqsədi tələbələrə dünya ədəbiyyatı, o cümlədən Azərbaycan ədəbiyyatından uşaq ədəbiyyatı nümunələrini təqdim etmək, bu ədəbi nümunələrinin bədii ədəbiyyatda yerini müəyyənləşdirməkdir. Eyni zamanda konkret uşaq ədəbiyyatı nümunələri üzərində iş apararaq, yeniyetmə və gənclərin tərbiyəsində, mənəvi cəhətdən kamilləşməsində rolunu vurğulamaqdır.
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Kursun sonunda tələbələr uşaq ədəbiyyatının seçilmiş nümunələri və görkəmli uşaq yazar, şairlərinin yaradıcılığı ilə tanış olacaq, əsərləri ideya, məzmun və forma baxımından təhlil edə biləcək, mənəvi-əxlaqi dəyərlər əxz edəcəklər. Sillabusda yer alan əsərlərdə təbliğ olunan mənəvi dəyərlər tələbələrin gələcək pedaqoji fəaliyyətində, həmçinin pedaqoji fəaliyyət zamanı mənəvi dəyərləri təbliğ və təlqin edilməsi baxımından önəmli yerə məxsusdur. FTN 1: Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının mənbələri və qaynaqları, nümayəndələri, onların yaradıcılığı haqqında fikir yürüdür və əsaslandırır; FTN 2: Şifahi xalq yaradıcılığı və yazılı ədəbiyyatda uşaq ədəbiyyatı nümunələrini janrlara görə təsnif edir; FTN 3: İbtidai siniflərdə təhsilalanlarla təlim məşğələlərində ədəbi nümunələrdən bacarıqla istifadə edir; FTN 4: Uşaq ədəbiyyatı nümunələrindən istifadə etməklə ünsiyyətin müxtəlif situasiyalarında, nitqin məqsəd və məzmununa uyğun şəkildə ünsiyyət prosesini təşkil edir; FTN 5: Uşaq ədəbiyyatı nümunələrinin öyrədilməsi ilə bağlı müasir elmi-metodik tövsiyələri və praktik bacarıqları tətbiq edir; FTN 6: Uşaq ədəbiyyatı nümunələrini təhlil edir, tərbiyəvi və estetik dəyərini müəyyənləşdirir, təhsilalanların əxlaqi-mənəvi tərbiyəsində onlardan istifadə edir; FTN 7: Müvafiq ədəbi nümunələrin mənimsədilməsi üçün müvafiq elmi-nəzəri məlumat, texnologiya, metod, iş növü və formalarını seçir, onlardan istifadə edir, bunların əsasında gözlənilən nəticələri müəyyənləşdirir və qiymətləndirir.
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin müzakirələrdə bütün semestr boyu davamlı iştirakına, bütün semestr ərzində fəallığına, əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə verilir. Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərstdə ardıcıl iştirakı və dərstdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınır. Üzrsüz buraxılan 1 dərslə üçün 1 (bir) bal çıxılır. Fənnin tədrisi zamanı verilən ballara aydınlıq gətirsək; Aralıq imtahanı – 30 (imtahanda tələbələrin biliyi açıq suallarla və test tapşırıqları vasitəsilə yoxlanılır.) Fəallıq - 5 (Fəallığa görə veriləcək bal tələbənin davamlı şəkildə müzakirələrdə iştirakına, fərdi şəkildə və qrup işlərində semestr boyu fəallığına, əlavə ədəbiyyatlara göstərdiyi marağa görə verilir.) Final imtahanı - 40 (imtahanda həm klassik suallar, həm də test tapşırıqları verilir)

Digər (davamiyyət) - 5 (Davamiyyətə görə bal verilməsində tələbənin dərstdə ardıcıl iştirakı və dərstdə özünü qaydalara uyğun aparması nəzərə alınacaqdır. Üzrsüz buraxılan 1 dərs üçün 1 (bir) bal çıxılacaq) Tapşırıqlar Azərbaycan uşaq ədəbiyyatında qəhrəmanım – rollu oyun Qeyd: Tələbələr cütlük və ya kiçik qruplar şəklində rollu oyun hazırlayıb, əsəri və qəhrəmanı təqdim edəcəklər. Tələblər: 1. Azərbaycan uşaq ədəbiyyatının müəyyən bir nümunəsi seçilməli və müəllimlə razılaşdırılmalıdır; 2. Cütlük və ya kiçik qrup (3-4 nəfər) şəklində əsər rollara bölünməlidir; 3. Səhnəcik hazırlanmalıdır; 4. Səhnəcik 10-15 dəqiqə ərzində nümayiş etdirilməlidir; 5. Rollu oyunda əsərin mənimsənilməsi, bədii tərtibat, ifadəlilik, aktyorluq bacarığı kimi xüsusiyyətlər nəzərə alınacaqdır; Qiymətləndirmədə ilk beş bal əsərin tam şəkildə mənimsənilməsinə, rollu oyundakı təqdimatına (rolu ifa etmə bacarığı, diksiya və s.) görə veriləcəkdir. İkinci beş bal isə uşaq ədəbiyyatına dair üç nümunəni əzbərdən söyləmə qabiliyyətinə görə veriləcəkdir. Təqdimat (Dünya uşaq ədəbiyyatında qəhrəmanım) Tələbələr müəllimlə razılaşdırılmış əsər üzrə təqdimat hazırlayırlar. Təqdimata qoyulan tələblər: 1. 8-10 elektron səhifə olmalı; 2. Təqdimat sadəcə yazı mətnlərindən ibarət olmamalı; 3. Vizual şəkildə təqdim edilməklə yanaşı, qəhrəman səciyyələndirilməli; 4. Elmi və orfoqrafik səhvlərə yol verilməməli; 5. Bədii qəhrəmanı tanıtmalıdır. Qiymətləndirmədə ilk beş bal elmi mənbələrin toplanılması, ikinci beş bal isə yüksək təqdimata görə veriləcəkdir. İmtahan haqqında: 1. İmtahana hazırlaşarkən dərslərdə götürülmüş qeydləri öyrənməklə yanaşı, dərsin iş planında göstərilmiş ədəbiyyatlara, o cümlədən başqa mənbələrə də müraciət etmək lazımdır. 2. İstifadə ediləcək ədəbiyyatın bir qismi tərəfimizdən təmin ediləcəkdir. 3. Aralıq və Final imtahanlarının hər ikisində suallar test və ya klassik ola bilər.			
Cədvəl			
Həftə	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar

1	20.09.2025 20.09.2025	Uşaq folkloru. Dastanlar və digər janrlar. Azərbaycan nağılları. Britaniya adalarının nağılları. Asiya xalqlarının nağıl və əfsanələri.	Britaniya adalarının xalq nağılları. İngiliscədən tərcümə edənlər və ön sözün müəllifləri. Şahin Xəlilli, Zakir Səfəroğlu; red. Cəlil Nağıyev.- B.: Öndər, 2005 Asiya xalqlarının nağıl və əfsanələri. Tərc. ed. Ş. Mirbağirova, A. Məmmədova; tərt. ed. C. Nağıyev, S. Mustafayev/- B.: Öndər, 2005
2	27.09.2025 27.09.2025	Yazılı ədəbiyyat və nağıl janrı. Hans Xristian Andersen. Nağıllar. Şarl Perro. “Qırmızı papaqlı qız”, “Çəkməli pişik”, “Yatmış gözəl”. Süleyman Sani Axundov. Qorxulu nağıllar.	Hans Xristian Andersen. Nağıllar. Bakı: Öndər nəşriyyatı, 2004 Süleyman Sani Axundov. Qorxulu nağıllar. Bakı: Atilla, 2002
3	04.10.2025 04.10.2025	Uşaq ədəbiyyatı haqqında ümumi məlumat. XX əsrin əvvəllərində Azərbaycanda uşaq mətbuatı və ədəbiyyatı.	Rafiq Yusifoğlu. Uşaq ədəbiyyatımıza bir nəzər. “Ədəbiyyat” qəzeti, 2011, 20 yanvar, s. 5. Abbas Səhhət. Seçilmiş əsərləri. Bakı: “Lider nəşriyyat”, 2005.- 456 s. M.Ə.Sabir. Seçilmiş əsərləri. Bakı:2007.- s.423 Abdulla Şaiq. Seçilmiş əsərlər. Bakı: “Lider nəşriyyat”, 2005.- 432 s.

4	11.10.2025 11.10.2025	Sovet dövründə Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı.	Xəlil Z., Əsgərli F. Uşaq ədəbiyyatı. Bakı: Bakı: ADPU nəşriyyatı, 2007
5	18.10.2025 18.10.2025	Müstəqillik dövrü Azərbaycan uşaq ədəbiyyatı. Ramiz Rövşənin uşaq şeirləri. “Üç alma” kitabı Zahid Xəlil: Uşaq şeirləri	Xəlil Z., Əsgərli F. Uşaq ədəbiyyatı. Bakı: Bakı: ADPU nəşriyyatı, 2007 Ramiz Rövşən. “Üç alma”. Bakı: Teas Press, 2018 Zahid Xəlil: Uşaqlar üçün şeirlər: Bakı- 2008 s.381
6	25. 10.2025 25.10.2025	Antuan Sent de Ekzüperi. “Balaca şahzadə”.	Antuan Sent de Ekzüperi. Balaca şahzadə. Əli və Nino Nəşriyyatı və Qanun Nəşriyyatı
7	01.11.2025 01.11.2025	Türk dünyası uşaq ədəbiyyatı Ömər Seyfəddin. Hekayələr. Ekoloji ədəbiyyat və Elçin Kucuzunun yaradıcılığı.	Ömər Seyfəddin. Hekayələr. Bakı: Altun kitab, 2015
8	08.11.2025 08.11.2025	Lüis Keroll. Alisa möcüzələr ölkəsində	Lüis Keroll. Alisa mücüzələr ölkəsində; Mauqli; Cəsur Joanın qəribə macəraları; Tərc. ed. A.İbrahimov; M.Əfəndiyev; C.Nağıyev.- B.: Öndər, 2005.- 448 s.
9	15.11.2025 15.11.2025	Aralıq imtahanı Çingiz Aytmatov. “Dəniz kənarıyla qaçan alabaş”	Çingiz Aytmatov. Dəniz kənarıyla qaçan Alabaş. Bakı, Qanun, 2016
10	22.11.2025 22.11.2025	Ernest Heminqvey. “Qoca və dəniz”	Ernest Heminqvey. Qoca və dəniz. Bakı: Altun kitab, 2012
11	29.11.2025 29.11.2025	Təmsillər və onların əxlaqi-didaktik səciyyəsi: Ezop, Lafonten, Krılov, S.Ə.Şirvani, H.Ziya	Ezop. Təmsilləri. – B.: Qələm, 2008.

			Krılov İvan Andreyeviç. Təmsillər; tərt. ed. T.İbrahimova; [buraxılışa məsul. Ə.Güləliyev; tərc. ed. A.Şaiq, M.Seyidzadə, H.Ziya.- B.: Şərq- Qərb, 2006.- 144 s. Lafonten təmsiləri / red.: İ. İlyaslı, P. Allahverdiyeva ; rəs. S. Eyvazova. - Bakı : Qələm MMC, 2008. - 112 s. Hikmət Ziya. Qısqanc qarışqa. Təmsillər. Bakı: Gənclik, 1971- 83 s. S.Ə.Şirvani. Seçilmiş əsərləri. 3 cild- IIIcild. Bakı: “Avrasiya press”- 2005. S.288
12	06.12.2025 06.12.2025	Conatan Svift. “Qulliverin səyahəti”	Svift Conatan. Qulliverin səyahəti; tərcümə ed. Mikayıl Rzaquluzadə B.: Öndər, 2004.- 344 s.
13	13.12.2025 13.12.2025	Mark Tven “ Şahzadə və dilənçi”	Tven Mark. Şahzadə və dilənçi; Tərcümə edən: İsgəndər Nəfisi, Elçin Şıxlı.- Bakı: Öndər, 2005.- 336 s.
14	20.12.2025 20.12.2025	Daniel Defo. “Robinzon Kruzo”	Daniel Defo. Robinzon Kruzo. Bakı: Teas Press Nəşriyyatı, 2023
15	27.12.2025 27.12.2025	İohanna Spiri. “Haydi”. Skot MakKormik. “ Şalvar, kamera, motor”.	İohanna Spiri. Haydi. Bakı: Teas

			Press Nəşriyyatı, 2023 Skot MakKormik. Şalvar, kamera, motor. Bakı: Teas Press Nəşriyyatı, 2023
		Final	